

rotinje na osno-
e pokušavaju i
smo vidjeli, iz-
nja i povezati,
ata riba imadu
če poput nekih
u se naročitim
ni upozoravaju
n opasnostima.
va, da se cijelo
a daje u bijeg,
znak opasnosti,
je neka hipno-
u.

opasnosti vjero-
vezbrojnih riba,
u meku.

ba micati da bi
e. Meka leži ili
što omogućuje
promotri meku
ju odluku. Ta
od raznih utje-
vjetra, atmo-
naponi, visoki
a utječu i raz-
amenta.

moraju se mi-
vale živa bića.
e riba znatno
ratno brže kraj

o naglije i po-
ku.

i da pamte ne-
jašnjih susreta
je već nekada
oprezno dira
ize. Često čak
braćaju pažnju
im je poznata
ribič ipak može
prisili na brzu
obično ponaša
im refleksima,
i akciju ugriza

meki, naročito
zoolog Alfred

Kuhn analogno kao i sličnu reakciju mladih pilića. Pile isprva kljuca sve insekte do kojih dolazi. Kad naiđe na insekt neugodna okusa pojave se reflektorne obrambene reakcije i neugodni zalogaj bude izbačen. Kad pile ponovo ugleda isti insekt, nagon ključanja bude reflektorno kočen. Na taj način mlada životinja uči birati hranu i izbjegavati štetne tvari. Kuhn smatra da slično reflektorno kočenje djeluje i

kod riba koje su se opetovano srele s udicom.

Kad riba dođe u položaj da reagira na faktore u svojoj okolini za koje ne posjeduje određene prirodene reakcije, ona nasumce pokušava bilo koju od reakcija s kojima raspolaže. Takva situacija nastaje i u slučaju dodira s udicom. Umijeće je ribiča da iskoristi zbunjenost ribe prema nepoznatom podražaju.

KUPA OD IZVORA DO SEVERINA

Kao i sve ostale vode ni Kupa nije ostala pošteđena od ratnih razaranja. Prije rata mogao se svaki sportski ribar uvjeriti u veliko bogatstvo riba u toj rijeci, kako salmonidima tako i bijeloj ribi. Tokom rata bačeno je mnogo eksploziva, koji je temeljito prorijedio sve riblje vrste u Kupi. Ipak nešto bolje od ostalih ribljih vrsta prošli su salmonidi. Uzrok tome, lako je pronaći. Eksploziv je bio bacan većinom u virove i ostala duboka mjesta, gdje su se viđala jata podusta i mreža. Tako su brzice i plitka mjesta ostala donekle pošteđena.

Na osnovu vlastitih opažanja kao i po podacima mesnih sportskih ribara, mogu tvrditi da se je brojno stanje ribe spustilo na 15% prijeratnog. U proteklih 6 godina, iako je to dovoljno vrijeme za priličnu rehabilitaciju brojnog stanja ribe, nije se stanje ni u približno dovoljnoj mjeri popravilo.

Očit napredak utvrdio sam jedino kod svih vrsti bijelih riba, koje naseljavaju Kupu. Tako se ljetos već moglo vidjeti počevši od Broda na Kupi nizvodno skupina 5—6 komada podusta težine do 1.5 kg., a i mreže nisu više tako rijetka pojava kao 1945. i 1946. godine. Klen se opet pokazao kao vrlo otporna i prilagodljiva riblja vrsta i raširio se po cijeloj Kupi i pritocima i sada ga nalazimo

ipak i u Kupici i u Kupi iznad Bosljive Loke.

Nažalost možemo kod salmonida utvrditi jedino nazadak. Kriviti moramo za tu činjenicu i izraziti sušni period 1948, 1949. i 1950. god., ali i čovjeka.

Vodostaj je bio u navedenim godinama uz visoku temperaturu vrlo nizak. To je uvjetovalo silan razvoj flore (sivozelene alge i mahovine), koja je pokrila inače krasno pješćano i kamenito Kupino dno. Posljedica visoke temperature vode i prekomjernog zarašćivanja dna bila je velika secba salmonida u hladni pritok Kupicu, a i prema izvoru, gdje je bio taj put za biološki oslabljenu ribu predug, pojavilo se masovno oboljenje lipljana, koji su u takvu stanju postali plijen i seoske djece. Napominjem, da su se ipak lipljani u slučaju jače kiše, koja je ohladila vodu vrlo brzo oporavljali.

Za slabo prosperiranje salmonida okrivio sam i čovjeka. U prvom redu dešava se i dandanas da se riba tuče eksplozivom. U sprječavanju takovih barbarstava apsolutno se premalo zalažu i narodna milicija i organi narodne vlasti, a i članovi mesnog Ribarskog društva u Brodu na Kupi. Što se toga tiče, to je Kupa zbilja dosad bila pravi Eldorado za lovokradice. No prije svega je vrlo

štetno bilo i izlovljavanje lipljana i pastrve u Kupici i u gornjih 10 km Kupe u sušnom periodu 1948.—1950. god. Ovi sektori trebali su biti svakako zaštićeni. U zadnje dvije godine mnogo dolaze na Kupu i sportski ribari članovi Zagrebačkog i Karlovačkog ribarskog društva. To su mahom »blinkeraši« za kojih većina se ne može reći da su športaši. Ljetos provedena anketa o ribičima-seljacima u sektoru Brod na Kupi—Doluš dala je ovaj rezultat: u 11 slučajeva je izvađena glavatica vel. 30—40 cm. Evo i pohvale: 3 ribiča iz Zagreba su pustili u vodu glavaticu od cca 50—60 cm.

Ovi površno nabacani podaci osvjetljuju činjenicu da je jedna od najljepših sportskih voda u Hrvatskoj i Sloveniji tako siromašna ribom.

Opisat ću sada moja opažanja, koja sam zabilježio prigodom svog ljetnog boravka u Kupskoj dolini.

A. Sektor — Izvor Kupe: Kuželj: 55% lipan, 25% pastrva, 12% klen (!), 8% glavatica (ispod Bozljive Loke.)

Ribolov blinkerom nije oportun, a lov muhom je vrlo interesantan. Majstor u toj disciplini naći će na mirnijim 1½ m dubokim mjestima primjerke do 1 kg težine. Brojno stanje ribe osrednje. Pristup u rijeku lagan.

B. Sektor Kuželj: Brod na Kupi—Doluš.

25% lipan, 25% klen, 5% pastrva, 25% podust, 10% mrena, 10% glavatica. Kupica: 60% lipan, 30% pastrva, 10%

glavatica. Lov blinkerom i muhom. Najposjećeniji sektor, kako od domaćih tako i od stranih sportskih ribara. Teren vrlo lijep i pristupačan. Brojno stanje ribe je međutim dosta slabo.

C. Sektor Doluš—Severin.

Pastrva 2%, lipan 8%, glavatica 10%, mrena 20%, klen 30%, podust 30%. Lov pretežno blinkerom. Teren lijep, pristupačan. Brojno stanje slabo.

Vrlo je upadljiv relativno visok postotak glavaticu. Upozoravam dakle, da se radi u većini o mladim glavaticama ispod mjere. Tako sam ja loveći muhom redovito upecao i po koju mladu glavaticu. No u većim virovima i dubljim žljebovima ima naravno i većih glavatica. Ipak u poslijeratnom periodu zabilježio sam 2 primjera veće težine od 10 kg.

Na koncu dajem i prometne veze Kupske doline. Željeznička pruga Zagreb—Rijeka. Sektor A. Izlazna stanica Delnice s autobusnom linijom Delnice—Osilnica. Sektor B. Izlazna stanica Brod Moravice i Delnice. Iz Brod Moravica 5 km bez prevoznog sredstva. Sektor C. Izlazna stanica Vrbovsko 11 km bez prevoznog sredstva.

U Brodu na Kupi postoji novosagrađeni hotel sa cijelom opskrbom, čiju publiku sačinjavaju do 50% sportski ribari.

Ing. Volk Slavko
Zavod za agroekologiju
Zagreb

USKORO ĆE OTPOČETI RADOSNI DANI RIBARA NA JEZERU

Kad bi upitali bilo kojeg ribara sa Jezera, kada je glavna sezona ulova ribe, on bi Vam bez predomišljanja rekao da je to u doba kada se lovi ukljeva-saraga. Zaista je tako. U toku zimske sezone glavni je lov na Skadarskom Jezeru, kada se hvata u najvećoj koli-

čini ukljeva, koja je odlučujući faktor u izvršenju godišnjeg plana cjelokupnog ulova ribe na Jezeru.

Pripreme su u završnoj fazi, ali ipak se svuda još uvijek radi. Završavaju se posljednje pripreme za lov. Na radu se vide i ljudi i žene i djeca.